

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АВСТРАЛІЇ

Інноваційний розвиток країни сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності на міжнародному ринку та потребує забезпечення довгострокових інвестицій та спеціальних умов для функціонування інноваційних підприємств.

Стаття присвячена дослідженню напрямків інноваційного розвитку малої відкритої економіки на прикладі Австралії.

Одним із показників інноваційного розвитку країни є Глобальний інноваційний індекс, який складається щорічно та за 81 показниками детально відображає інноваційний стан країн, порівнює їх.

Успіх економіки та інноваційного розвитку залежить від інноваційного потенціалу та результатів його використання, тому індекс розраховується як зважена оцінка таких двох груп показників: ресурси та умови для проведення інновацій (Innovation Input) та результати здійснення інновацій (Innovation Output).

При дослідженні інноваційного потенціалу країни враховують інститути, людський капітал, інфраструктуру та розвиток внутрішнього ринку і бізнесу. Результати задіяння потенціалу визначають за творчою діяльністю та змінами в економіці знань та технологіях.

Австралія за Глобальним інноваційним індексом займає 23 місце з 127 країн та має індекс 51,8 – це середнє значення між індексом потенціалу – 39,1 та індексом результатів його використання – 64,6 [1].

Уряд країни забезпечує будівництво національної інноваційної системи, покращує інфраструктуру та впливає на всі чинники формування інноваційного розвитку, сприяє виконанню масштабних національних програм та участі у спільних міжнародних дослідженнях.

Основним інструментом австрійського уряду у стимулюванні інноваційного розвитку є податкові пільги у сфері промисловості. Вони сприяють збільшенню кількості досліджень та розробок у цій сфері. В Австралії такі пільги привели до додаткових інвестицій на проведення НДДКР у приватному секторі. Компанії які отримують пільги перебувають під наглядом спеціального комітету, який періодично оцінює результативність виконання програми. В Австралії використовують податкові списання, які зменшують базу для обчислення податку на прибуток. Завдяки використанню цієї методики частка фінансування приватним сектором витрат на НДДКР в Австралії від загальної суми витрат на інновації – 61,91%, за цим результатом країна займає 9 місце серед 94 [1].

Для Австралії характерний високорозвинений людський капітал, оскільки уряд та приватний сектор зацікавлені в підвищенні рівня освіченості та збільшення якості проведення досліджень. За цим показником країна займає 9 місце серед 127.

Розвитку та нагромадженню людського капіталу сприяють передові освітні технології. В вищих навчальних закладах основним родом занять освітня та наукова діяльність. Остання здійснюється в науково-дослідницьких центрах, де виявляється

взаємодія навчальних закладів держави та представників підприємництва – замовників. В цих центрах створюються проекти, які повинні відповідати світовим стандартам, щоб отримати державне фінансування та залучити інвестиції приватного сектору.

Австралія постійно імпортує технології, оскільки не завжди міжнародна кооперація кваліфікованих спеціалістів дає потрібний результат. Це не можна вважати негативною рисою, так як це допомагає підвищувати інноваційний розвиток країни.

Протягом останнього десятиліття Австралія збудувала одну із найбільш ефективних у світі систем комерціалізації інновацій, тому можна спостерігати велику частку інноваційного бізнесу. Для того, щоб розглянути інноваційну діяльність в Австралії, необхідно дослідити структуру інноваційної діяльності в австралійському бізнесі .

Таблиця 1

Інноваційна діяльність в австралійському бізнесі

		2013-2014	2014-2015	2015-2016
Розрахункова кількість підприємств	тис.	757	776	799
Підприємства, які впровадили інновації (інноваційні підприємства)		42,5	38,2	43,1
Підприємства з інноваційною діяльністю, які протягом періоду були:	%			
в розробці		24,7	21,2	24,1
покинуті		8,4	7,7	6,7

Джерело: [3]

Коливання кількості інноваційних підприємств говорять про нестабільну тенденцію їх збільшення. Якщо в країні кількість підприємств з інноваційною діяльністю більше 50%, то її економіку можна вважати інноваційною. В Австралії цей показник менший від 50%, але кількість покинутих інноваційних підприємств щорічно зменшується, оскільки в країні створені сприятливі умови для їх розвитку.

Таблиця 2

Витрати на НДДКР та їх структура

	2011-2012	2013-2014	2015-2016
Частка витрат на НДДКР у структурі ВВП,% :			
Австралія	2,12	2,11	1,88
Швеція	3,31	3,15	3,26

Джерело:[2] та [3]

Для того, щоб встановити рівень інноваційного розвитку аналізують розмір витрат на НДДКР. В Австралії розмір витрат щорічно зменшується, але мала частка витрат не вказує на низький рівень інновацій, оскільки існує багато інших факторів, які можуть займати провідне місце. В порівнянні з Швецією, яка знаходиться на другому місці за Глобальним інноваційним індексом показники витрат набагато більші, оскільки там менший відсоток фінансування приватним сектором НДДКР.

Державне фінансування НДДКР відбувається одночасно з приватним, а уряд і приватні інвестори отримують частку в капіталі нових та інноваційних бізнесів. Для дослідження інноваційного розвитку необхідно визначити як розподіляється фінансування НДДКР приватним сектором за галузями, тому що тоді можна зробити висновки про тенденції інноваційного розвитку як галузей, так і країни загалом.

Рис. 1. Розподіл витрат приватного сектору на НДДКР за галузями.

Джерело: [3]

Перші три позиції займають обробна промисловість, професійні, наукові та технічні послуги, а також фінансові та страхові послуги. Кількість витрат на обробну промисловість зменшилась до 3,908 млн. дол. (23%). Така лідерська позиція в інноваціях обробної промисловості, а саме в машинобудуванні, металообробці, металургії, хімічній та харчовій галузях – позитивна особливість, оскільки освоєння нових прогресивних видів продукції створює передумови для імпортозаміщення і зростання конкурентоспроможності на міжнародному ринку. Стійку тенденцію розвитку має галузь медіа та телекомунікацій – збільшення на 13%, до 72 млн. дол.

Таким чином, в Австралії можна спостерігати досить високий рівень державного впливу на інноваційний процес та значний внесок приватного сектору, як в фінансуванні НДДКР так і стимулюванні до розробки проєктів, винайдення нових продуктів та продаж їх підприємствам, які інвестували дослідження. Витрати приватного сектору збільшуються в сфері медіа та телекомунікацій, це можна пояснити тим, що підприємствам, крім добре розвинутого, інноваційного виробництва необхідно забезпечити зв'язок з споживачем, поширити вплив на них, та відкрити нові методи маніпуляції споживачами.

Список джерел:

1. *Глобальний інноваційний індекс 2017*. URL: <https://www.globalinnovationindex.org/gii-2017-report#> (дата звернення: 11.04.2018).
2. *Статистичний портал Кноета*. URL: <https://knoeta.com> (дата звернення: 11.04.2018).
3. *Australian bureau of statistics*. URL: <http://www.abs.gov.au>. (дата звернення: 11.04.2018).